

Тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілерінің жұмыс режимдерін орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқаруды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасының Энергетика министрінің 2014 жылғы 21 қазандағы № 63 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2014 жылы 21 қарашада № 9893 тіркелді.

"Газ және газбен жабдықтау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 6-бабының 11) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Энергетика министрінің м.а. 14.05.2025 № 206-н/қ (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілерінің жұмыс режимдерін орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқаруды жүзеге асыру қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің Газ өнеркәсібін дамыту департаменті:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның бұқаралық ақпарат құралдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жіберілуін;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігінің жетекшілік ететін вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр

В.Школьник

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
2014 жылғы 21 қазандағы
№ 63 бұйрығымен
бекітілген

Тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілерінің жұмыс режимдерін орталықтандырылған жедел-диспетчерлік

басқаруды жүзеге асыру қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

Ескерту. 1-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Энергетика министрінің м.а. 14.05.2025 № 206-н/қ (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Осы Тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілерінің жұмыс режимдерін орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқаруды жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) "Газ және газбен жабдықтау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі - Заң) сәйкес әзірленген және орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқаруды жүзеге асыру кезінде тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі субъектілерінің өзара іс-қимыл тәртібін айқындайды.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Энергетика министрінің м.а. 14.05.2025 № 206-н/қ (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Осы Қағидаларда пайдаланылатын ұғымдар Заңға сәйкес қолданылады.

2-тарау. Орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқаруды жүзеге асыру тәртібі

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Энергетика министрінің м.а. 14.05.2025 № 206-н/қ (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3. Тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесін объектілерінің жұмыс режимдерін орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқаруды (бұдан әрі — ЖДБ) ұлттық оператор жүзеге асырады.

4. Орталықтандырылған ЖДБ-ны жүзеге асыру кезінде ұлттық оператордың газ тасымалдау және газ тарату ұйымдарымен өзара іс-қимылын қамтамасыз ету шарттардың негізінде жүзеге асырылады.

5. ЖДБ-ның негізгі міндеттері:

1) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесінің жұмысын тәулік бойы ЖДБ және үйлестіру;

2) газ тасымалдау және газ тарату ұйымдарының диспетчерлік қызметтері арқылы Қазақстан Республикасының тұтынушыларын тауарлық газбен жабдықтауды басқару;

3) жасалған тауарлық газды тасымалдау шарттарына сәйкес тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесінің жұмыс режимдерін әзірлеу және олардың орындалуын бақылау;

4) өлшеу тораптарында және газ тарату станцияларында газды өлшеу кешендерінің жұмысын бақылау, сондай-ақ газ тарату жүйелері бойынша тауарлық газ балансын талдау және бақылау.

6. Ұлттық оператор орталықтандырылған ЖДБ-ны жүзеге асыру кезінде мынадай функцияларды орындайды:

1) газ тасымалдау және газ тарату ұйымдарының диспетчерлік қызметтері арқылы тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйелері объектілерінің жұмыс режимдерін басқаруды қамтамасыз етеді;

2) қысқы кезеңдегі жұмыс қорытындылары бойынша тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесіндегі ақаулықтардың туындау тәуекелі жоғары объектілерді талдау мен анықтауды жүзеге асырады;

3) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілерінің ақаулық туындау тәуекелдерін жою жөнінде ұсыныстар әзірлейді;

4) жеке мұқтаждарға және шығындарға (бұдан әрі - ЖМжШ) тауарлық газдың шығысын ескере отырып, тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесіне тауарлық газдың түсуі мен оны тұтынушыларға таратудың жалпы балансын жасайды;

5) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесіндегі газды есепке алудың шынайылығын қамтамасыз етеді;

6) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілеріндегі тауарлық газды есепке алу жөніндегі деректердің сәйкес келмеу себептеріне жүйелі түрде талдау жүргізеді және газ тасымалдау мен газ тарату ұйымдарына тауарлық газды есепке алу дәлдігін арттыру жөнінде ұсынымдар әзірлеуді жүзеге асырады;

7) тауарлық газды есепке алу мен химиялық талдау бойынша жаңа техниканы енгізу жөніндегі іс-шараларға қатысады;

8) тауарлық газдың тәуліктік жұмсалуды есептеу және газ тасымалдау жүйесі (бұдан әрі - ГТЖ) бойынша тауарлық газдың өтуін талдау жөніндегі бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеуге қатысады;

9) тасымалдауға қабылданатын және тасымалданатын тауарлық газдың сапалық параметрлерінің Қазақстан Республикасының техникалық регламенттері мен ұлттық және (немесе) мемлекетаралық стандарттарына сәйкестігін жүйелі түрде бақылауды қамтамасыз етеді;

10) шектес мемлекеттердің газ тасымалдау жүйелерімен тауарлық газды тасымалдау режимдерінің орнықтылығын басқару және қамтамасыз ету жөніндегі өзара іс-қимылын қамтамасыз етеді;

11) тауарлық газды тасымалдаудың перспективалық және қысқа мерзімді жоспарларын (кестелерін) жасауға қатысады;

12) газ тасымалдау және газ тарату ұйымдарының диспетчерлік қызметтерімен бірлесіп, отын-энергетикалық ресурстардың ең аз шығындары кезінде тауарлық газды тасымалдау жөніндегі жоспарлардың орындалуына ықпал етеді;

13) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі бойынша тауарлық газды жерасты газ қоймалардан тауарлық газды айдау мен іріктеу деңгейін қамтамасыз ететін тауарлық газды тасымалдау схемасын әзірлейді;

14) берілген нақты режимдердің ауытқу себептерін талдайды, әрбір ГТЖ бойынша және тұтастай алғанда Қазақстан Республикасы бойынша жұмыс режимін оңтайландыру жөнінде ұсыныстар әзірлейді;

15) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілерінің оңтайлы жұмыс режимдері кезінде тауарлық газдың берілген ағындарын қамтамасыз етеді;

16) тәулік сайын газ тасымалдау және газ тарату ұйымдарының ЖМжШ-ге шығысын ескере отырып, тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесіне тауарлық газдың түсуі мен оны тұтынушыларға таратудың баланстарын жасайды;

17) диспетчерлік қызметтермен бірлесіп, тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйелері объектілеріндегі жоспарлы алдын-ала жөндеу жұмыстарының біріктірілген кестелерін әзірлейді;

18) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесін дамыту жөніндегі, оның ішінде оның жұмысының сенімділігін арттыруға бағытталған жобалар мен іс-шараларды әзірлеуге және іске асыруға қатысады;

19) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесіндегі тауарлық газды коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесін көру мен оның жұмыс істеуін қамтамасыз етеді.

Ескерту. 6-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Энергетика министрінің м.а. 14.05.2025 № 206-н/қ (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.